

AD VIRUM

Summe Reverendum et Excellentissimum;

JOH. ANDREAM SCHMIDIUM,

Abbatem Marienthalensem, S S. Theologiæ

Doctorem, Eiusdemque ut et Historiæ Ecclesiasticæ in alma Julia
Professore famigeratissimum,

De
NUMMO

COMITIS BLANCKENBVR- GENSIS EPISTOLA,

In qua simul

De aliis Comitum Provincialium Thuringiæ, Palatinorum Saxonix, item-
que Comitum Mansfeldensium, Hennebergensium, Orlamun-
danorum, Schauenburgensium, Arnshaugensium, Stol-
bergensium, Lobdeburgensium, Schwarzbur-
gensium, aliorumque Numis bracteatis
incidenter ac succincte differi-
tur, perscripta

à
CHRISTIANO SCHLEGELIO.

Jenæ Impensis Johannis Bielckii.

ARNSTADIE

Typis Nicolai Bachmanni.

Vid de TVO, VIR SVM-
ME REVERENDE, *Blancken-*
burgensis Comitibus nummo, quem
singularis notæ esse, uterq;
nostrum vel primo intuitu
perspexit facile, literis hæte-
nus inter nos fuerit actum,
ipse omnium nosti optime.
Aqua nempe nobis hæsit, cu-
inam Familiæ, cum duæ eo-
rum sint, eaq; ni fallor, di-
versissimæ, commode ille possit adscribi, atq; cum con-
sensu Historiæ. *Unam* (a) etenim, ceu in vulgus notū, *inferior*
fovet *Saxonia*, nec incelebrem, in qua recensenda multus
jam olim fuit *Meibomius* (b) vester, nunc inter astra receptus,
ex qua

(a) Sita est hujus arx cum Comitatu ad eam spectante inter
Quealzburgum et Wernigerodam ad silvam Hercyniam: Conf. Mappæ
Geographicæ et *Toppius* in rebus *Schwarzburgicis* ac in specie
Rudolphopolitanis Lit. B. 4. Alia dehinc arx *Blanckenburgi* nomi-
ne notata ad *Salam* in *Vogtlandia* sita, de qua videatur *Albini Chron.*
Misnense tit. 24. fol. 330.

(b) Scilicet *Tom. I. Rer. Germ. p. 507.* quando ex *Hermanni*
de Lerbecke Chronico Comitum Schavvenburg. Præsulem Minden-
sem A. 1172, ex *Comitibus de Blanckenburg* ortum, memorat, sed
non nominat; dehinc p. 562 in *Chronico Mindensi* incerti auctoris
Annonem 26. Episcopum ex Comitibus de Blanckenburg anno 1185.
laudibus ejusdem prolixè expositis, et donaria a *Domina Oda*
Comitissa de Blanckenborg Ecclesiæ oblata adducit; *Tom. III. vero*
p. 266. in Chronico Marienthalensi 1297. Hermanni, Antistitis Hal-
berstadiensis, ex Comitibus Blanckenburgicis natus, et p. 249. ibidem *Pop-*
ponis, Comitibus de Blanckenborg, in *Synodo Halberstadiensis* præsen-
tis; in *Chronico Riddagshusensi p. 346. Sigfridi, Blanckenburgii Corni-*
ti, inter *politicos itineris Henrici Leonis in Palæstinam* Comitibus,
meminit. Cesit vero hic *Comitatus Blanckenburgicus Sereniss.*
Ducibus Brunsvicensibus, id ipsum quoq; exponente Meibomio
Tom. I. p. 794.

ex qua vel solum *Hermannum, Comitem Blanckenburgium*, nominasse
sufficiat, qui, Vocado, Antistite Halberstadiensi, defuncto,
anno 1269 Præful XXVII. ipsi suffectus legitur. (c) *Alte-
ram* aliquot retro seculis nostra continuit *Thuringia*, illa non
inferiorem, et ex ILLUSTRISSIMORUM SCHWARZBURGICO-
RUM COMITUM GENTE suam trahentem originem. In in-
certitudine propterea cubare videbantur omnia, quæ pro
vindicatione illo huic illive Familiæ afferri poterant, atq; ex
iis, quos excusos habemus, autoribus, leviter saltem i-
stam attingentibus, in medium produci. Enim vero nullus
hactenus, quod nosti, *Patrone optime*, prodiit, qui data opera
de rebus *Schwarzburgicis* dispexit atq; sollicitius, dolendumq;
oppido est, et *M. Cyriaci Spangenbergii* laudabile de concinnan-
da *Schwarzburgica Historia* institutum (d) in casum abiisse,
et *M. Samuelis Gualteri, Rudolphopoli Schwarzburgici, Chronicon
Schwarzburgense* sub superioris seculi primordium confectum
(e) (cujus adumbrationem me aliquando vidisse memi-
ni) et *M. Pauli Jovii, Correctoris primum Arnstadiensis,
Rectoris dehinc Ebelebiensis* meritisimi, (f) viriq; pa-
triæ Historiæ scientissimi, insigne opus, quod magno stu-
dio, et quod magis est, non sine diplomatum subsidio in
hunc finem pariter congescit, tam pertinaciter ab iis, in
quorum manibus hærent, premi. Quid ergo recte nobis
istis ita destitutis de hoc nummo liceat conjectare? Quid
certò de eodem statuere? Perscripsi eqvidem tum tempo-
ris ad TE, *Fautor singulariter observande*, quæ obiter aliquando &
velut per transennam de iis observaveram, ac, ut soleo,
in schedas promiscue conjeceram, sed, præterquam quod
pauca admodum, et talia præterea erant, quæ sitim istam
A 2 accu-

(c) V. Fabricii Rerum German. et Saxon. Lib. II. p. 242.

(d) Quid hac in causa ab ipso jam fuerit actum, et qua ratione
impeditum fuerit, ipse docet in præfatione ad lectorem Chronici
Qverfurtensis.

(e) Circa annum scilicet 1623.

(f) Conf. Histor. Arnstad Dn. Olearii p. 173.

accuratius nummi autorem cognoscendi haud lenire (et
cur non fatear?) nedum restringere poterant, adeoq; ad
TVVM palatum ista haud fuisse, nunc demum, et non absq;
ingenua pudoris confessione cognosco. Interim ex illo
tempore de fonte ejusdem magis magisq; sollicito, nuper
admodum singulari fortuna in manus ~~meas~~ venit notitia,
facem in istis nummariae ignorantiae tenebris praefere
lucidissimam, quam TEcum hac Epistola communicare
eo promptius constitui, quo certior sum, TIBI, ut alia
mea qualiacunq;, ita et hoc officii genus non posse non
contingere gratisimum. Sed nunc, cum ad nummum
ipsum properare est animus, tantum abest, ut de *Blancken-*
burgicis illis Comitibus paulo fusius agere hic TEcum libeat, ut
potius id ipsum TVO calamo, uti in Historia omni, ita et
in hac exercitatisimo, inq; ea, quod novi, jam jam occu-
pato, relinqvam, ea saltem allaturus, quae tumultuaria
opera in manus mentemqve venerint, TVOqve labori
aliquod adjumentum praestare forte poterunt.

Nummus proinde, de quo in posterum erit sermo,
tjusq; iconem ex *Pl. Rev. M. Olearis*, amici nostri certissi-
mi, benevola communicatione hic sub num. I. curioso-
rum oculis sisto, *Comitem Henricum de Blanckenburg* eqvo infi-
dentem exhibet, ac pro istius temporis genio armatum,
laeva clypeum triangularem, hac ipsa forma tunc consue-
tum, dextra vexillum tenentem, galea praeterea acumina-
ta caput tectum, adeoq; eodem prorsus in habitu, quo
Landgravios in nummis cernimus, de quo ipso jam plura in
Disertatione de Nummis Isenacensibus, mox sub praelum mittenda,
me attulisse memini. Tria ergo saltem hic diversa ab illis
exempla, *Ludovici* scilicet *unum*, ac *duos Hermannii* sub num. 2. 3.
et 4. producam, quo dictis rectius sua constet fides. *Ludovi-*
ci, sine dubio nomine *tertiis*, Landgravii *primi*, est, quod non
obscurè tradere videtur inscriptio; LVDEVVICVS PRO-
VINCIALIS CONES DURINGIAE; Hermannii vero duobus,
licet diversae impressae sint literae, unum eundemq; attu-

men

men revelant Dominum eudentem. Prioris hæc sunt: HER-
MAN LANTGRAVIUS IN YSENAHE; alterius: HERE-
MAIN DeI GRATIA Landgravius TVRINGIA; sed de quibus,
ut supra jam dixi, alio tempore, Augurum formula, plura.

A tergo, ut ad *Blanckenburgensem* nostrum revertar, vel
due turres vel arx turris superbiens, *Blanckenburgum* sine dubio suum
designans, aut in genere saltem *Majestatem*, *Dominium et poten-*
tiam in territorio suo subinnuens, comparent, *tribus simul circa*
ipsum stellis, sed diversis, ut patet, in locis conspicuis, *Gene-*
ris forte *claritatem* indicantibus. De nomine eudentis *Comitis* dubi-
tare nos haud permittit *inscriptio*, quæ explicatius vix quid-
quam potuisset dici, aut illi imprimi, ita habens: CO-
MES HENRICVS DE BLANCCENBERG; cum præsertim
fit notissimum, in antiquioribus præceptis et *Blanckenberg*
et *Blanckenburg* indifferenter, quæquam prius frequentius,
occurrere. Quo ipso tamen simul in eo majorem deductus
fui admirationem, quæ factum sit, ut et *hujus Lineæ Comitibus*
ius monetandi concessum fuerit, traditumque à summis in
his terris moderatoribus, nihil præsertim cum mihi, nec
forte facile alii, ex Scriptoribus innotuerit hætenus de
eodem ipsis unquam dato, aut exercito. Fateor, me hæc
diu tenuisse ancipitem, minimèque in adjudicando supra
laudatæ in nostra terra Familiæ pronum. Interim curati-
us perpendens, quæ aliis gemina vel inferiori etiam digni-
tate pollentibus hac in parte contigerint, hacque in pro-
vincia jura, tum ex ipsis nummis, tum ex præceptis publi-
cis elucentia, ea, ut aliquandiu suspenderem iudicium, fe-
cerunt. Ita enim mox animum subibant *Comitum Mansfelden-*
sium nummi, de quibus hætenus ne diligentissimus qui-
dem *Cyriacus Spangenbergius* in suo *Mansfeldensi Chronico*
quidquam memoriæ pariter prodiderat. Offerunt vero
illi, in *Thesaurio Schwarzburgico* reconditi, et sub num. 5. et 6. in tabu-
la I. conspicui, *Burchardum Comitem de Mansvelt*, equitem arma-
tum, vel dextra vexillum sinistraque clypeum triangularem,

et dextra vexillum sinistraque clypeum triangularem, vel

vel dextra solum vexillum tenentem, insignibus simul à tergo in uno adjectis propriis, non minus ac simplicibus, rhombis scilicet. Hodie vero, ut hoc *ὡς ἐν παρόδῳ* addam, illa constant ex *quatuor arcolis* quarum prima et quarta ternis ex argento et cocco fasciis exaratur, secunda et tertia argentea sex rhombos rubeos duplici ordine dispositos continet, ita de iis nos instruente Spenero. Sicut vero *fasciæ illæ Quersfurtensium* designant *Dynastiam*, cui à Brunone descendentes ab anno 850 usq; ad Brunonem hujus Familiæ ultimum anno 1496 præfuerunt, ita *Rhombi* (quibus antiquitus, uti inter alia ex his etiam videre est nummis, solum in insignibus fuit locus) *Mansfeldensis Comitatus* (e) *δείγμα* existere certissimum. Præter vero, quod et turrim unus ostendet, sub eqvo, his etiam gaudet circa impressis literis: BORCHARDVS DE MANSVELT. alter vero istis; BORCHARDVS DE MONSVelt. Si quid ergo hic dandum conjecturis est, putarem, eas vel de *Burcardo V.* anno 1189. de mortuo, vel de *Burcardo VI. Comite* non solum *de Mansvelt*, sed et *Dynasta præterea Quersfurtensi et Burggravio Magdeburgensi*, esse conflatos, qui nempe circa annum 1219 vixit, ac Ottonis primum Cæsaris partes in bello inter ipsum et Fridericum secutus, ejus gratia cum aliis Comitibus, Hermanno Landgravio adversantibus, Weisfenseham obsedit, quas tamen mox deserens ad *Fridericum* se contulit; (f) itemq; anno 1216 *Ottonem*, Archiepiscopum Magdeburgensem, ex captivitate, in quam Cæsaris Ottonis Præfectus ipsum conjecerat, liberavit, circa annum 1242 vivere desiens. *Vxor* ipsi fuerat *Sophia*, filia *Burcardi*, *Comitis Mansfeldensis*, et *Elisabethæ*, *Comitis de Schwarzburg*, fundatricis Monasterii monialium anno 1230. in valle primum ante *Mansfeldense oppidum*, postea vero *Rodardesdorffium* ac deniq; *Half-*

(e) Spener. Part. I. Herald. Op. p. 246. 247. (f) Spangenb. Chron. Qverf. p. 280. 282. Ejust. Chron. Saxon. p. 427. 428. 439.

Helffram translati. (g) Sunt quoque et alii eorum minores nummi, quos *penningos* appellare consueverunt, sub numero 7, adductos, insignia saltem ipsorum referentes eaque recentiora cum litera M. Mansfeldenses illos ipsos esse nummos sine dubio monente. Et cum aliquot jam præterfluxerint secula, quod argenti fodinis sese extulerit horum Comitum provincia, dubitandum non est, aliquem Cæsarum illos Dominos Comites, monetandi jure donasse. Mox succurrebant *Hennebergensium Comitum numismata*, quorum duo n. 8 et 9. Tab. I. speciminis loco adjeci, vel *solam* signantes Gallinam rudi plane arte pro seculi more typo effictam, vel ut in minori penningo, sub numero 8, repræsentato, videre licet, *Gallinam Galeæ* junctam. Posteriores sub n. 9. qui in Nummophylacio Electorali Dresdensi asservatur, crederem, [cum in Misnia multis cum aliis *Henrici Illustris* nummis fuerit repertus, et cudendi ratio ab illo tempore non abludat] à *Jutta, Porponi*, Hennebergensi Comiti, post Theoderici Marchionis Misnensis, prioris mariti, mortem, nupta, (h) multumque et consiliis et copiis, ut Misniæ partem Hennebergicæ ditioni adjiceret, laborante, Misniæ fuisse illatum. *Alter*, qui minor est, recentius sapit ævum, seculoque decimo quinto videtur conflatus. Sed de his plura promittere nobis habemus ab insigni studio, quod *Clarissimu Vir, M. Christianus Junckerus*, hætenus in iis undiquaque colligendis, evulgandisque propediem, posuit. Mox in animum revocabam *Comitum Palatinorum Saxonie* signa vetera, ut Ciceronis voce utar, quorum quinque icones (i) numeris 10. 11. 12. 13. 14. notatas simul

lite-

(g) Spang. Chron. Qverf. p. 278. et Chron. Sax. p. 437.

(h) Historia Erphesphordensis C. 38. p. 923. Fabric. Orig. Sax. p. 575 seqv. Reusn. Stemma Sax. p. 32 Spangenb. Chron. Sax. p. 431. et Chron. Thur. passim. Fausti Geneal. Sax. p. 125.

(i) Quas Plur. Rev. Dn. Oleario me itidem debere gratus profiteor.

subjiçio. *Primus* equitem armatum, clypeo (in quo aqvi-
 la transversim posita) gladio et vexillo insignem una cum
 literis: FRIDERICVS CONES; *alter* iterum equitem eo-
 dem scuto aqvila signato, tectum, cætera ejusdem prope
 formæ, tribusqve insuper aqvilis nummi oræ in quatuor
 ejus quasi angulis impositis, intuentium obiicit oculis.
Duodecimus numero et *decimus tertius* à tergo, *decimus quartus* ve-
 ro et in scuto, et à tergo et sub eqvo aqvilam offert ex ve-
 terum more semper $\mu\omicron\nu\omicron\kappa\acute{\epsilon}\phi\alpha\lambda\omicron\nu$, *Palatinorum Saxonie Comi-*
tum, ut ex *Friderici Admorsii* elucet sigillo, sub finem forte ad-
 jiciendo, insigne proprium. Cæterum *primum* *Friderico III. Co-*
miti Palatino aliquando attribui, pluribus de eo $\epsilon\delta\upsilon\ \delta\ \theta\epsilon\omicron\varsigma$
 $\epsilon\theta\acute{\epsilon}\lambda\eta$ in pleniore *Historia Saxonica antiquiori*, quæ propemo-
 dū nunc mihi affecta est, acturus. Oculis porro iterum ite-
 rumqve oberrabant *Comitum Orlamundanorum nummi*, quos e-
 quidem an existent, aliquando (k) vocavi in dubium,
 sed illos olim omnino emisisse in publicum nummos, id
 nunc ex *Ludovici Bavari*, Romanorum Regis, notitia
 Anno 1344. perscripta, quæ *Friderico, Marchioni Misnensi Co-*
mitatum Orlamundanum commisit in feudum, comper-
 tum habeo, in qua inter alia hæcce: So habē wir die obgenan-
 te Graffschafft mit Mannschafften / Lehnen geistlich und weltlich/
 mit jagtenn / Wapernn und Wäldernn / Strassen / Zöllenn und
 MÜNZEN / mit Gerichten / und gemeiniglich mit allen rech-
 tenn Ehren und Nutzen besuecht und unbesuecht etc. die zu derselben
 Graffschafft GEHÖREN UND VON ALTERS
 GEHÖRET HABEN / dem vorgenandten unserm Sone
 Friedrichen / Marchgraffen zu Rissen / und seinenn Erbene zu
 rechten Erblehne gelihen, etc. Datum Nürnberg 1344. Mona-
 tag vor Johannis. Et cum insignia horum Comitum *Leo-*
nem nigrum gradientem cum corona rubra, vel ut *Beierus*
 vult,

(k) In Epistola de Nummis Altenburgensibus ad W. E. Tent-
 zelum Anno 1696. perscripta p. 2.

vult, aurea (1) contineant, nescio annon ipsis ille, quem
n. 17. Tabulæ II. inseri curavi, apud Beatum P. M. Sagittari-
um olim mihi visus, iisdem competat. Replicabam denique
memoria, et Burggraviorum Leisnicensium, et Comitum Kevernbur-
gensium, et Schauenburgensium, et Stolbergensium, et Lobdeburgensium et
Arnschaugensium, et Dominorum de Salza, quin & ipsorum Illustriss.
Comitum Schwarzburgensium, qui sanguine Blanckenburgen-
ses attigerunt, signatam quondam pecuniam, de qua quid
mihi observatum subinde fuerit, vel obiter hic adhuc no-
tasfe, Patrone optime, nec inconueniens erit, nec TIBI,
quod e quidem spero, ingratum.

Burggraviis nempe Leisnicensibus (quorum Genealo-
giam nobis jam olim dedit Petrus Albinus, (m) à B. P. M. Sa-
gittario pleniori cum Commentario auctiorem olim promis-
sam,) ab Henrico V. Cæsare jam permisum fuisse, mone-
tam (cujus figura mihi hucusque incognita) edere in
publicum, ex fragmento diplomatis MSti, quod Tauchvvi-
zius, Pastor quondam Monstabiensis, Collectaneis suis
MStis Altenburgensibus inseruerat, forte sub finem Epi-
stolæ, si accepero, adjiciendi, mihi probe constat.

Ad Kevernburgensium Comitum bracteatos sunt, qui illum
n. 18. Tabulæ II. insculptum ob convenientiam figuræ im-
pressæ cum sigillo (n) eorundem et insignibus (o) referunt;
Sed

(1) In Geogr. Jenens. p. 281. Conf. Spangenb. Specul. Nobi-
lit. p. II. L. 12. c. 35. f. 521. b. Pet. Albinus in Geneal. Saxon. p.
228. et in Chron. Misn. p. 376.

(m) Edit. Lipsiæ 1587. in forma octava.

(n) Quod vide in Weckii Chron. Dresd. p. 156. et à me Tabulæ
I. ad Nummos Arnstadiensis denuò æri incisum.

(o) Existimant enim novem glandes ipsorum insignia con-
stituisse, sed rectius tot folia de tribus ramuscuculis pendentia
creduntur, docente sigilli figura l. c. apud Weckium, quamvis
antiquioribus temporibus Leonem fuisse, indicio sit statua Sitzo-
nis, *Comitis de Kevernburg* in Ecclesia Cathedrali Numburgensi,
hodie

Sed cum *Leo* potius ipsorum olim insignia constitue-
 rit, & ramusculi illi galeæ ornamentum saltem (meo ju-
 dicio) dederint, nescio, quantum veritatis huic insit opini-
 oni. *De Gliensium Comitum* quid referam nummis, nihil in-
 promptu est, dum & de iisdem in *illorum Historia*, a B. D. Cas-
 pare Sagittario, Præceptore post cineres venerando, magno
 studio ex Archivo Tonnensi congesta, altum est silenti-
 um. De *Schauenburgicis* vero numismatibus antiquioribus,
 silentibus Scriptoribus, ipsum hoc illorum Comi-
 tum jus distincte loquitur nummus sub n. 19. à me allatus
 & à Rever. Dn. Dan. Papebrochio *Thesauri Schwarzburgico* dono illa-
 tus. Leguntur in illo hæc: MONETA COMITIS DE
 Schaumburg. Adfunt præterea insignia consveta, Urticæ
 scilicet folium inversum, et non Sol, *Sonneburgici Comitatus*
Symbolum, ut quidam existimarunt, neq; stella, ut alii opinati
 sunt. Nam quamvis et hanc in insignibus suis Comites de
 Schauenburg præferant, illa tamē recenter accessit. Habeo
 in hoc svaviter consentientem Dn. Spenerum, et in P. I.
 artis Heraldicæ L. I. c. 86. §. 3. ita scribentem: *Comitum Schau-*
enburgi scutum exhibet Sibmacheri Wapenb. P. I. 18. quadri-
 partitum. Prima areola, quæ eadem etiam quarta est, au-
 rea continet *stellam rubeam*, notando *Comitatus Sternbergico*. Hujus
 primos Dominos lego ex *Waldeccia et Svalenbergia* Gente duci.
 Inde inter se Lippiaë et Schauenburgi Comites de eo Co-
 mitatu contendere. Demum *Ottonis Schauenburgii* filia Anna,
 cum Bernardo, Comiti Lippiaë, nuberet, ut lites termi-
 narentur, *dotalem Comitatum* marito attulit. Et quando
 idem

hodie adhuc videnda, quæ stans tenensq; sinistra scutū, in quo *Leo*
flavus, visitur. Et teste *Sylvestri Libenii Chronico* Salfeldenfi MSto
 suo tempore tabula in rudibus *Kevernburgicæ* arcis reperta fuit, in
 qua *Sigehardus* cum aliis pictus, sinistra scutum cum *Leone flavo*, dextra
 vexillum tenens apparuit. Galeæ proinde potius ornamentum
 crederem. Aliud mihi visum fuit, cum nummos Arnstadienses
 ederem, de quo in *Disertat. de iisdem* p. A. 4. b. nunc posteriores
 adjicere allibuit cogitationes. Conf. Alb. Chron. Misn. p. 202.

idem capite præcedente 54. §. 5. monet ex *Piderit. Chron.*
P. 2. p. 532. 581. I. Comitatum hunc *Sternbergium*, *Adolphum*,
(hujus nominis sine dubio (*)VII)Comitem Schaumbur-
gicum, anno 1399. *Henrico ultimo*, Comite Lippiensi, defun-
cto, sibi addixisse, et contra Lippienses jure sangvinis pro-
ximi eum prætendisse, ex quo multæ longæq; contenti-
ones fuerint exortæ, donec circa finem seculi decimi quin-
ti *Bernardo*, Lippiæ Comiti, *Otto*, *Comes Schauenburgicus*, filiam
Annam uxorem dedisset, eidem hoc Comitatu dotis loco tra-
dito, ex eo palam fit, nummum hunc *huic Adolpho VII*, plane non
posse tribui, ætate quippe istum longe superantem. Loco
vero supra citato pergit laudat^r *Spenerus*: Areola secunda
et tertia argento tingitur, inducta fascia rubea tribus
palis aureis interdistingta. Hæc tesfera est *Gehmensis Dy-*
nastiae in territorio *Monasteriensi*. His vero mox subjicit:
Urtica designatur Comitatus Schauenburgicus. Vide Wapenb. P. 2. p.
18. quamvis etiam Holsatia eodem symbolo pariter notetur. Imo Dank-
werth in Holsatia Lib. 3. c. 2. p. 182. non audet plane defini-
re, Schauenburgici an Holsatici Comitatus tesfera prius hæc fuerit. Al-
legat vero ex Spangenbergio, quod Adolphus I. Comes Schau-
enburgi antea gestarit in argenteo scuto leonem cœruleum,
cum vero arcem Schauenburg condidisset in monte Nettelberg
sive Nesfelberg, à Conrado II. Imperatore Urticam accepisse; suamque
hanc addit sententiam: Meine Muthmaßung ist / daß Graff
Adolff der dritte / nachdem er ganz Holstein / Ditmarsen mitge-
rechnet / einbekommen / hatte von der Figur des Landes Holstein die ei-
nem auff der Spitze stehendem Nesselblatte ähnlich / also daß
die zwen Häupter in Wagern und Dietmarsen die andere und
dritte Spitze machen / das Wappen eines Nesselblattes / und bald
darauff die drey Nägel / vielleicht von Kayser Friedrich dem ersten /
mit dem Er in das gelobte Land gezogen / oder auch von den Bi-
schoffen kurz vor dem andern Zug in Palæstinam erlanget.

B 2

E.

(*) Sed quando *Henniges Tom II. oper. Geneal. Adolphum*
an 1390. jam tradit demortuum, certe unus ex his fallitur.

Egregie ista confirmantur nummo nostro antiquiori et
in tempora Adolphi III. vel IV. incidente, quod ex mone-
tandi ratione satis constare videtur. An vero Adolpho III,
qui testis anno 1108 in diplomate Ottonis IV. apud Bruns-
vrig Magdeburgensibus dato adducitur, (k) an IV, qui
a. 1164 in bello cum Obotritis cecidit, Lubecam a. 1143. con-
dere coepit, et combustam Henrico Leoni concessit, præ-
cisè tribuendus, in tantis rei nummariae tenebris & plus-
quam Cimmeriis quis perspiciat? cum veritatis hujus de-
monstrationi plane non sit locus. Urticæ adeoque folium
in clypeo, ad latus utrumque turres, cruce super immi-
nente, cernimus, Schauenburgici Comitatus insignia ve-
tera, propria; Adolphi nummum novimus ex inscriptione;
antiquitatem ejusdem, ut in cæteris, veneramus. Cæte-
rum, quæ de *Stolbergensium Comitum* nummis bracteatis ob-
servavi, ea jam in *Schediasmate de Nummis Arnstadiensibus* expo-
sui, referendo scilicet ad eosdem illos, qui cervum seor-
sim visui exponunt, sub num. 20, 21. Tabulæ II. insertos.
Imo & *Arnsbaugensibus Comitibus* propriam olim fuisse mone-
tam, confirmat nummus in pago Linda propter Neosta-
dium à rustico inter arandum ante aliquot annos re-
pertus, magnitudine grossum æquans Bohemicum, &
à M. Johanne Stemlero, Archidiacono Neostadiensi ad Orilam,
inspectus, lectus, et in suis Annalibus Neostadiensibus an-
notatus. Una ejusdem facies *Comitem galea tectum & scipionem*
dextra tenentem ostenderat, his circa impressis literis: CON-
RAT. COM. ARNSHAG: altera vero *insignia* obtulerat,
sex *trabes* scilicet, insistentibus iisdem *galeis* apertis pennis-
que pavoninis ornatis, medio Leone, ac his circa literis:
DNS. IN AUMA. POSN. ET TRIPTIS. Communicarem
hic illius iconem, nisi superiori anno, mense Augusto,
incendio ex fulmine totus iste absumptus fuisset pagus,
& cum isto etiam hic ipse ex rarioribus nummus. Interim

(k) vocatur ibi Adolphus de Scouwenburg,

cum notum sit, possedisſe iſtos Comites *Neſtadium ad Ori-*
lam, Annam, Pöſnicum et Triptis cum 72. pagis, & inſignia cum de-
ſcriptione eorum egregie convenient, (p) de veritate
ejus ut dubitemus, non eſt. Pervenit pars hujus Comita-
tus, (cui denominationem ipſa arx *Arnshaugia* dederat, &
cujus reſidua adhuc turris ſuperiori demum anno Menſe
Auguſto ſereno meridie concidit) ipſa ſcilicet arx *Arnshau-*
gia, quadrans civitatis Jenæ (q) Kabla, Neſtadium ad Orilam, Leuch-
tenburg ad Marchiones Miſnenses, & in ſpecie ad Fridericum admor-

B 3

ſum

(p) Ita enim totidem verbis Beierus in Geographo Jenenſi
p. 243. Die Lobdeburgiſchen / Leuchtenburgiſchen / Bergauſiſchen
haben in weiſſen Felde rotte Balcken / hingegen die Arnshau-
giſchen und Elſterbergiſchen im rotten Felde weiſſe Balcken / Bey-
de aber Büſche von Pfauen Federn auff den offenem Helm. Et
ante eum jam Albinus im Sächſ. Etambuch p. 254. Der Graff-
ſchafft Arnshaug ſambt der Herrſchafft Elſterburg wappen iſt einer-
ley geweſen: wie auch der beyden Herrſchafft Lobdenburg und
Leuchtenburg / ſo nur mit Verkehrung der Farben von dem erſten
untermiſchieden / alß daß Arnshag und Elſterburg rotte Balcken
in weiß haben / dagegen die andern zwey weiſſe Balcken in den
rotten Schilden führen. Et idem in der Meiſniſchen Landt
Chron. p. 199. Das Arnshagiſche Wappen iſt ein rotter breit-
ter Balcken im weiſſen Schilde überecke gezogen etc.

(q) Albin. Meiſn. Chron. p. 198. Man ſchreibet / daß dieſer
Marggraff Friedrich / der freudige / alß Er in 1300 Jahr Eliſabeth
Gräfin von Arnshag oder Arnsheyn geehliget / damahls mit ihr bekom-
men habe Neuſtadt / Jena / Caland andere Tyringiſche Städ-
te. Die alte Meiſniſche Chronick ſezet / er habe mit ihr bekommen
Marelsheyn / Neuſtadt / Jena mit den umbliegenden Pflegen /
welche diſmahl dem Tyringerlandt anhengig worden / da meines
erachtens Arnshagn vor Marlsheyn ſtehen ſoll. Contradicere ta-
men ſibi videtur ſeqv. p. 199. ſcribens, Fridericum Kahlam & Leuch-
chtenburgum ope Erfurtenſium Comitibus Schwarzburgicis
eripuiſſe, Conf. p. 204. & Beieri Geogr. Jen. p. 155. 273. & inprimis
p. 59.

sum (r) per *Elisabetham, Ottonis, Comitis de Arnshaug, & Adel-*
haidis, de Castel Comitissæ filiam, eidem año 1300. nup-
tam, (s) nomine dotalitii. Noti alias ex hac familia sunt
præter jam jam memoratum Ottonem ultimum, & ali-
us adhuc Otto a. 1288. (t) Albertus et Hermannus 1286. (u) Bus-
so & Hermannus 1305 (x) sed quod Conradum unquam repe-
rerim, meminisse nequeo, adeoque in solo huc usque
nummo cernendum.

De *Lobdeburgensium Comitum* moneta indubios nos reddit
nummus sequentis inscriptionis: FARMAN DE LOP-
DEBURG, in *Thesauro Schwarzburgico reperiendus*, ac sub
numero 22. Tabulæ II. insculptus. Fateor eqvidem, in to-
ta Lobdeburgensium Comitum Gente nullum hæte-
nus me investigare potuisse, cui *Farmanni* fuerit no-
men, ut inde credam, ex sculptoris, qui non infreqvens
alias est, errore, primam literam mutatam fuisse in F, sic-
que vel HARTMANNVM, qui anno 1225. cum *Hermanno*
testis adducitur in diplomate *Ludovici Sancti, Landgravii*
Thuringiæ, quo Engelhardo Episcopo Numburgensi &
Johanni Abbati Monasterii S. Johannis Advocatiam super
Monasterium S. Georgii Numburgi tradit; vel HER-
MANNUM, qui Alberti superbi, Misniæ Marclionis, du-
xit filiam, Christinam nomine, cujusque mentio ad a. 1225
apud

(r) Fabric. Orig. Sax. p. 604. Beier. Geogr. Jenens. p. 59. &
214. Meibomius in notis ad Chronicon Marienthalense. Alb.
Chron. Misn. t. 15. p. 198.

(s) Fabric. l. c. Tentzelii Histor. Goth. supplem. II. § 31. & 68.
quamvis alii ad annum 1301. 1303. 1304. id referant. Albini Meisn.
Chron. p. 198.

(t) Fabr. Annal. Misn. p. 45.

(u) Beier. Geogr. Jen. p. 71.

(x) Idem Geog. Jen. p. 239.

apud Scriptores (y) injicitur, in illo legi debere, ac reponi. Sed de hoc, ut operosius hic agam, causæ nihil est, cum penes me constituerim, de *ista Comitum Familia* singulari disertatione, multis memorabilibusque diplomatibus ab ipsis olim profectis distincta, exquisitius agere atque propediem. Sed oblitus ferè fuissim *Dominorum de Salza*, non ignobilis olim in terra Thuringiaca Gentis, quorum memoriam in tempore adhuc mihi istorum refricat nummus. Sedens in eo consveto modo conspicitur vir, ac velut ad iudicium faciendum compositus, mitraque caput tectus, circumscriptam præferens in interiori circulo vocem: SALZA, satis sic clare locum, ubi olim confederit, prodentem; in exteriori vero literas: †V†A†V†A†, quæ quid velint, alius agat Oedipum. (z) Certe Fridericum gravem anno 1346. dimidium urbis ac dynastiæ à Fratre uno natuque majore de Salza coëmisse, altera parte à reliquis duobus fratribus Episcopo Moguntino jam vendita, quod multarum postea etiam litium imò & ipsius urbis Salzensis oppugnationis, expugnationis et conflagrationis, in qua 978. incolarum periere, causa fuit, multi ac non contemnendi autores testes sunt. [a] Quam tamen et aliquandiu post filius ejus Illustris Balthasar, Landgravius Thuringiæ, commutatione aliorum bonorum cum Moguntino Præsule anno 1402 instituta, Thuringiæ denuo adjunxit, ac sic totam istam Dynastiam ad Domum Saxoniam transtulit. [b] Usi fuerunt insignium loco cornu arietis

(y) Beier. Geogr. Jen. p. 227. 228. Fabric. Orig. Sax. l. 5. f. 595. Reusneri Geneal. Wittik. p. 32.

(z) Meo iudicio nomen proprium sedentis in eo Domini videntur exprimere.

(a) Autor historiæ de Landgraviis Thuringiæ p. 440. Albin. Chron. Misn. p. 199. 202. & in Geneal. Duc. Sax. p. 258. Fabric. Orig. Sax. p. 652. 654. Paullini Annal. Isen. p. 82. & 106.

(b) Vid. laudati modo Autores.

arietis (c) vel ut alii volunt *Hammonis*, quorum originem & antiquitatem Albinus equidem se aliquando traditurum promisit, nescio an fecerit. Cui vero, ut ad nummum redeam, ex his Dominis assignem, non video, cum eorum Familia hodie adhuc cubet in obscurioribus. Offendi equidem *Hermannum de Salza, Magistrum Ordinis Teutonici* IV. anno 1210 (1211) electum, [d] & anno 1246 demortuum ac in Barletto sepultum, cujus qui laudes legere velit decantatas, Dusburgium accedat. Hic vero an sit, an alius, quaeso, quis divinare audeat. Hoc interim novi ex Spangenbergio, [e] anno 1409 ultimum horum Dominorum familiae suae clausisse januam, quae in praesens de iis, donec dies certiora me edoceat, sufficiant. Cujus figurae & magnitudinis nummos *Illustrissimi Comites Schwarzburgici* olim nobis dederint, hoc in *Disertatione de Nummis Arnstadiensibus* detegi. Pervenerunt nempe ad nos Arnstadii & Salfeldiae (nam & haec olim ipsis paruit) cusi, qui non solum Leonem repraesentant gradientem cum literis: ARNSTETE, sed & caput saltem Leonis coronatum; itemque *aquilam bicipitem, vel μονοκέφαλον, vel caput tantum aut μονοκεφάλυ, aut bicipitis aquilae cum literis SWARCZ vel SWARZ, tum minoris formae, in memorata disertatione exhibiti, tum majoris, quam in unico saltem hic sub num. 23 adjecto cum literis: NVNV. repetitam vocem NVmni indicantibus, attendere licuit.*

Haec proinde dum penitus apud me excutio, flectere illa meum paulo magis videbantur assensum, sensimque ad nummum istum *TVVM Comitibus Blanckenburgensibus* nostrae terrae vindicandum, abducere, tum quod *Familiam quandam*
fin.

(c) Albin. Chron. Misn. p. 199. & p. 427. ubi ligno ea incisa exhibuit, uti & in Genealogia Ducum Sax. p. 258.

(d) Consule scilicet Petri de Dusburg Chronicon Prussiae p. 7. & Schutzii Chron. Prussiae.

(e) Chron. Henneb. p. 209.

singulariter ita olim appellatam, tum quod sanguinis propinquitate etiam SCWARZ BVRGICAM attigisse ex Scriptorum lectione & Diplomatum perlustratione accuratiori cognoveram. Accedebat, quod & mox deprehendebam, arcem illam Blanckenburgicam, sedem illorum Comitum præcipuam, una cum proxime adjacente Oppido, ab arce nomen sortito, *feudum*, ut hodie, sic & antiquioribus temporibus una cum arce *Schwarzburgica et Königseha* existisse Imperiale, & sicut posteriora olim immediate Regibus Germaniæ subiecta, ita & singularibus, ac præcipue *monetandi*, iuribus ac privilegiis fuisse loca mactata. (f) Idem ergo jus de *Blanckenburgo* mihi præsumenti restabat nihil, nisi speciales *Imperatoris* cujusdam *literæ*, id totidem verbis confirmantes, in quas etiam non longa interjecta mora incido, easdem mox infra ad verbum recitaturus.

Blanckenburgica vero *arx* nostra in vicinia sita, dum iterum iterumque meam subit mentem, de *antiquitate* ejusdem simul cogitare incipio. Atque de singulari certe gloriari posset, si certo affirmari queat, de illa pronunciata fuisse ea, quæ habet *Autor Chronici Bigaugiensis* pag. 257. ad annum MCXXXI: *Hermannus de Wincenburg per Regem custodia in Blanckenborg mancipatur. Sed quando mox ibidem pergit p. 265: Fridericus, Episcopus Halberstadiensis, obsedit BLANCKENBURC in quadragesima: que sola manserat. Duoi fidem servans; vero admodum redditur simile, verba illa de inferioris Saxonie Blanc-*
C

(f) Ita enim anno 1442. *Fridericus*, Imperator, ratione Imperii, (vom Reich) supra memoratas urbes *Gunthero*, Comiti *Schwarzburgico*, in beneficium dedit: Die Veste Schwarzburg/ die Stadt zu Königsee mit ihre Wiltpanē/ Fischwassern/ Bergwercken/ Gefällen/ MÜNZEN/ Gerichten/ Obersten und Niedersten/ und allen Zugehörungen/ und die Vogrey über das Closter Paulin Zell/ item die Veste Ebreinstein/ mit allen Zugehörungen/ haben wir 2c. Geben zu Nürnberg Anno 1442. nechste Mitwoche vor dem 5. Pfingstage/ unsers Reichs im dritten Jare.

ckenburgo venire capienda. Sit vero, allata ista de inferioris
Saxoniae Familiae sede esse intelligenda, non minorem ta-
men & huic nostrae arci competere antiquitatem vel ex eo
liquere potest fatis, quod multis jam retro seculis *singularis*
Linea Comitibus Schwarzburgicis aulam praebuerit atque commorationem;
immo *Burgum* istam fuisse, pro istius seculi genio fatis mu-
nitum, quod Castellum hodie vocamus, exinde constat,
quod & Castrenses (*Borgmänner*) (perinde ac *Gothana* ac *Alten-*
burgica arces) ex militibus & nobilibus alleetos, defensionis-
que ejusdem contra omnem vim externam invigilantes
ac pro isto ipsorum studio certis à Domino mactatos be-
neficiis, olim continuerit. Anno siquidem jam
1272. ejusmodi *Castrensem* in diplomate *Guntheri, Comitis Se-*
nioris de Schwarzburc, (g) laudatum reperi *Lambertum de Tanheim,*
sine dubio nomen nobilitatisque notam à pago, non procul
ab *Arnstadio* sito, fortitum. Sed fatis de loco illo, quem
Königscha, Salsfeldia et Rudolstadtum, in triangulo quasi constituta,
& vix per milliare inter se distantia, habent medium, *arce*
non solum sua, cui olim viti choreae (*Weits Dantz*) fuere
appictae; (h) sed & subiecto *Oppido* haud contemnen-
do, notabili.

Nunc videam restat, cui ex hac Familia commode pos-
sit vindicari, atque, quod suum olim fuit, restitui. Sane
sicut & amplitudine provinciae & administratione ejus-
dem **FAMILIA ILLUSTRISSIMORVM COMITVM**
SCHWARZBURGICA multas antecessit olim hodieque
sui ordinis alias, ita & magnae semper dignitatis in Impe-
rio Germanico exstitit atque authoritatis praecipuae.

Hinc

(g) Ejus tale initium: Nos *Guntherus, Comes Senior in Schwarz-*
burc, recognoscimus, quod *Guntherus de Vanre,* civis in *Arnstet,*
à *Lamberto milite de Tanheim,* Castrense nostro in *Blanckenburg &c.*
datum est anno 1272. d. 4. Non. Martii.

(h) Hoc ex MSto *Gualtheri Schvvarzb,* mihi innotuit.

Hinc frequentes cum summis Principibus cognationes, hinc affinitates, hinc foedera, hinc auxilia. Sed charitate defereret, si in *Illustrissima hujus Gentis* deflectere vellem laudes, longe meo elogio majores, imo à scopo meo alienas; vix reticendas tamen, si quæ in Illustrissimo quondam ejusdem *Germinis*, quod equidem jam ante aliquot exaruit secula, mihi istud inquisituro occurrerint.

Uti vero fluvius multis subinde auctus aquis intra littus ita se continere non potest, quin aliquando excurrat, & alias ex se emittat amnes; ita & hæc *Illustrissima Familia* à multis & sanguinis & fortunæ præsiidiis instructissima non potuit non cum tempore alias novasque ex se diffundere. Unde fuit, quod aliam de *Schwarzburg*, aliam de *Arnstete*, aliam de *Sondershausen*, aliam de *Wassenburg*, aliam de *Leuchtenberg*, aliam de *Salfeld*, aliam de *Rudelstad*, aliam denique de *Blanckenburg* olim hodieque venerati fuerint.

De *ultima* saltem paucis adhuc Tecum Epistola hacce disquirere placet, occasione scilicet nummi, qui *Henricum* nobis curatius perscrutandum commendat *Comitem Blanckenburgicum*, ac in clariorem lucem reponendum. Genealogias vero si consulimus, & imprimis *M. Hieronymi Henningsii*, Genealogiarum Conditoris facile Principis, nescio sane, an nostro huic nummo unum sim inventurus, cui illum certò liceat adscribere. Ostendit nobis ille quidem nonnullos *Henricos*, sed aliquos sine die & Consule, ut in proverbio est, alios sine denominatione sedis, unde se scripsere, sed universim omnes *Comites Schwarzburgicos*. Alia ergo mihi ingredienda erit via, videndumque, ut accuratiorem constituam seriem Generis hujus Illustrissimi, vocatis simul aliorum, qui in isto aliquod operæ fecere pretium, in subsidium laboribus.

Supra vero sicut non una vice jam affirmavi, fuisse olim *Comites*, qui denominationem ab hoc oppido habuerint propriam, ita ut

istud ex diplomatibus & Scriptoribus evincam ulterius, restare nunc mihi video, attentaturus dehinc, an Genealogiam horundem Comitum dare queam serie, quousque licuerit, non interrupta.

Atque ita ex fide Chartarii Monasterii Georgenthalici referendum habeo, quod Anno 1251. *Henricus Comes de Schwarzburg*, tutor Heilwigis, Comitissæ de Bercha, confirmaverit *suo & fratri sui, Comitis GUNTHERI DE BLANCKENBERG*, nomine monasterio Georgenthalico donationem quandam. Sic et eadem fide laudandus mihi est idem GUNTHERUS DE BLANCKENBERG, anno 1253. testis in literis *Henrici, Comitis de Schwarzburg*. Defuncto 1302. *Gunthero, Comite Kefernburgico*, Adelheydis ejusdem filia altera, quæ anno 1280. *Ottoni, Comiti Orlamundano*, nupserrat, dotis loco ipsi Arnstadiæ partem attulit, à quo dehinc illa ipsa pars una cum *Advocatia* anno 1306. divendita fuit *Gunthero XV, Comiti Schwarzburgico, & Patruelis ejus HENRICO XII. DOMINO IN BLANCKENBURG*, titulo iis exinde etiam *Dominorum in Arnstadt* utentibus. (i) Anno 1302. *Henricum de Blanckenberg*, Ordinis Cisterciensis in diplomate *Alberti, Thuringie Landgravii* citatum reperi. In Seculo, ut olim appellabant, etiam anno 1308. vixisse HENRICUM DE BLANCKENBERG, de eo nos satis instruit diploma [k] sequens:

Nos *Adelheydis*, Dei gracia Relicta nobilis viri Comitis, *Guntheri de Kevernberg*, recognoscimus, presenti litera & omnibus cupimus esse notum, quod de consensu *dilecti fratris nostri, Comitis Guntheri de Schwarzburg*, & etiam *patruis nostri COMITIS HEINRICI DE BLANCKENBERCH* vendidimus dilecto *patruo nostro, fratri Gunthero de Schwarzburg*, pro-

(i) Tentz, Coll. Menst. 1689 p. 752. & 1691. p. 1025. Olearii Chron. Arnst. p. 147.

(k) Vid. Broemelii, Epist. de Archivo Arnstad. & Olearii Hist. Arnst. p. 236.

vinciali terre Culmensis & suo ordini quatuor talenta Erforden,
denariorum annui census de Kramis nostris in Arnstete &
istum censum solvent annis singulis in festo Sancte Wal-
purgis & in festo beati Michaelis. Theodericus institor
& Johannes institor occasione qualibet procul mota. Su-
per eo presentem literam damus Sigilli nostri munimine
roboratam. Testes hujus rei sunt, milites strenui Frideri-
cus de Wizeleyben, Conradus dictus Weyger & W. pre-
positus Sanctimonialium in Ilmene & plures alii fide digni.
Acta sunt hec Anno Domini M. CCC. VIII. VII. Kal. Maji.

Anno 1309. *Heinricus & Guntherus* fratres, *Comites de Schwarz-*
burg, Domini in Blanckenberg interfuerunt cum aliis Principibus
translationi Monasterii Sanctimonialium in S. Wal-
purgis monte prope Arnstadium in S. Mariæ Fanum ibi-
dem, (l) quorum Illustris. fratrum & anno 1319. eodem ti-
tulo mentionem fieri, in alia notitia deprehendi. Idem
forte *Guntherus, Comes de Schwarzburg & Dominus in Blanckenburg*
contulit altari in Nosocomio Salfeldensi quatuor marcas ar-
genti cum semiquadrante. (m) Non longe post *Guntherus,*
Senior, Heinricus & Guntherus, fratres, Dei Gratia, Comites de Schwarz-
burg, Domini in BLANCKENBURG & Salfeld, inter se in eo con-
veniunt, ut nullum in posterum civem Salfeldensem sint
ab oneribus publicis exempturi. (n) *Guntherum,* qui po-
stea in Imperatoriū euectus fuit solium, etiam de *Blanckenbur-*
go, titulū sumpsisse, indicio est non solum ejus axioma, quod
anno 1331. ita habuit: *Nos Guntherus, Senior, Comes de Schwarz-*
burg, DOMINUS IN BLANCKENBURC, Henricus & Gun-
therus, fratres, Comites de Schwarzburg, Domini in Arnstete &c. (o) sed

C 3

&

- (l) Olear. Chron. Arnstad. p. 248.
(m) Vide Sched. meum de Nummis Salfeld. p. 48.
(n) Datum est diploma 1328. Sonntag nach der Creutz-
Wochen.
(o) Debeo hunc titulum Chartario Monasterii Jenensis.

& quod Rex factus pignori hanc Praefecturam *Hohensteiniis Comitibus* anno 1349. die Gregorii opposuerit. Quin & antea anno 1346. ipse *Guntherus Senior*, pactus fuerat cum patruelibus *Gunthero, Henrico & Gunthero juniore de Burgo Salfeldensi ac Blanckenburgo*, atque ita, ut *Guntherus* ista retineret, patruelles verò 140. marcas argenti annui census ipsi ex censu *Franckenhusano* solverent, pagum *Schwarza* traderent, & in bello, si contingeret, cives *Salfeldenses* ipsi assisterent. (p) Anno 1381. *Henricus & Guntherus*, Comites fratres de *Schwarzburg*, Domini in *Arnstadt & Sondershausen*, ab *Henrico & Gunthero* fratribus, Comitibus de *SCHWARZBURC*, Dominis in *Blanckenburg & Ranis* cöemerunt arcem ac urbem *Arnstadium* cum civitate *Plaviensi* pro 12500. marcis argenti examinati. (q) Acidem forte *Henricus*, Comes in *Schwarzburg*, Dominus in *Blanckenburg & Salfeld*, fuit, qui cum *Henrico & Gunthero* Comitibus de *Schwarzburg*, Dominis in *Sondershausen & Franckenhausen* convenit, ut omnes praefecturae ac bona omnibus essent communia. Nec praetereundum mihi est, quod *Georgius Fabricius* (r) refert de *Henrico & Gunthero*, patruelibus, Comitibus *Schwarzburgicis*. Hi pacto inter se convenerant, ut alter haeredibus carenti, vel iisdem orbato, succederet, ne Gentis dignitas caperet detrimentum. *Henricus Arnstadium & Sundershusam, Guntherus Swarzeburgum & BLANCKENBURGUM* possederat. Accidit vero, ut, *Henrico* primùm demortuo, filius ejus, cui idem *Henrici* nomen erat, bonis *Guntheri*, qui prole eque carebat mascula, vi foederis istius, ut suis uteretur, sordideque praeterea ac inhumaniter tractaret senem, ne de victu quidem satis eidem prospiciens. Qua
rei

(p) Datum est diploma *Arnstadii* 1346. Dienstags nach aller Mann Fastnacht.

(q) Olear. Histor. Arnstad. p. 260.

(r) Orig. Sax. L. 7. p. 762. 763. & ex eo *Toppius de Blanckenburgo* in rebus *Schwarzburgicis*.

rei indignitate Guntherus senex permotus, nihilque admonitionibus suis apud ipsum proficere intelligens, re cum suis tribus Generis deliberata, ditionem suam anno 1449. Electori *Friderico II.* resignavit, qui ad sufficientem sui sustentationem & arcem *Tarantinam* & fructus *Oppidi Dippoldiswaldensis* ipsi vicissim assignaverat, dotis etiam nomine tribus ipsius Generis novem millibus florenorum solutis. Quo facto unus ex ejus Generis *Henricus, Gera Dominus*, Electoris nomine statim arcem *Schwarzburgicam* occupavit, *Henricus* contra *Schwarzburgicus* & *Glichenfis* & *Stolbergensis* adiutus copiis pro viribus restitit, atque ita ut gliscens hoc bellum, partes exinde *Henrici Wilhelmo*, Electoris fratre, etiam tuente, in cruentum fatis erumperet; ita tamen eodem tandem post utrinque & datas & acceptas clades composito, ut *Schwarzburgum* & *Blanckenburgum* *Henrico* restituerentur, bona utpote hæreditaria. Ex illo vero tempore inserta Comitatus *Schwarzburgico* præfectura *Blanckenburgica* ita cum eodem coaluit, ut nulli amplius stemmati peculiarem dederit denominationem. Hinc nihil mihi superesse nunc video, quam ut ex promisso ex dictis jam aliisque Scriptoribus subnata hic subjiciam illorum Genealogiam:

Henricus, Com.

de Schwarzb. 1184.

Vx. Com. Winzenb.

Conradus Henricus Guntherus VI.

VII. 1230.

Com. in Blancken-

Vx. Irmengar-

burg 1209. 1212.

dis Com.

de Kevernb.

Henricus VIII. Guntherus VII. Albertus II.

Com. de Schw.

Com. de Schw.

1253.

Dns. in Blanckb.

Vx. Sophia

1230.

Com. Hohnstein.

b

NB, a

Hein-

NB. a b

<p>Heinricus IX, Guntherus VIII.</p>	<p>Heinricus X. Com. de Schw. Dnus in Blancken- burg. Autor lin. Blanckenburgicæ; 1287.</p>	
--	---	--

<p>Guntherus XIV. ord. Mariani eqves.</p>	<p>Heinricus XII. Com. de Schw. Dn. in Blancken- burg 1324. Vx. I. Christina II. Utha</p>	<p>Guntherus XV. C. de Schvv. Dns. de Blanckenb, 1297, 1324.</p>	<p>Gunth. XVI. Hen- ricus ordinis Domin. XIII, can. mon.</p>
---	---	--	--

<p>Guntherus XX. Cano- nicus Magd.</p>	<p>Henricus XV. Com. de Schvvarzb. Dn. in Blanckenb. & Arnst. 1336. Vx. Elif. Com. de Orlamunde.</p>	<p>Guntherus XXI. C. S. Dns de Arn- stadt electus Rom. Imp. † 1349. Vx. Elifab. filia Austriæ Ducis. (aliis Dieterici Hohnst. Com. filia.)</p>
--	--	--

<p>Henricus XVII. C. de Schvv. Dn9 Arnst. Sondersh. & Blanckenb. 1338.</p>	<p>Gunther XXV. 1343. 1368. Vide NB. c</p>	<p>Henricus XVIII. post patrem statim mortuus,</p>
--	--	--

<p>Heinricus XXI.</p>	<p>Heinricus XXII.</p>	<p>Heinricus XXIII. Dn. Arnst. & Blanck- mort.</p>	<p>Gunther XXVIII. Vx. Com. de Henneb, Herm. fil. Elifabetha ante patrem mort.</p>
-----------------------	------------------------	--	--

c Hen

Henricus Gunther Gunther
XXV. XXIX. XXXI.
† 1413.

Henricus Gunther Henricus Gunther
XXVII. XXXIII. XXVIII. XXXV.
† 1403. Episc. Mag- cœlebs Sacri ordi-
deb. †. † 1445. nis.
|| 1445.

Henricus XXXI.
† 1488.
||

Henricus Gunther Henr. Henr. Henr. Henr. Gunther Guntherus
XXXII. XXXVI. XXXIII. XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. Pater omni-
um hodie
viventium
Henricus Illustriss.
XXXVIII. Com. de
Schwarzb.

Heinricus Wilhelmus
ante patrem †.

In producta nunc sollicitius dum exquiro Genealogia
Comitem Henricum de Blanckenburg, non aliū deprehendere mihi
licet numi nostri cudentē Dominum, quam Henricum X. Linea
ipsius Blanckenburgica Autorem. Nam cum Guntherus, pater, an-
nis jam 1251. & 1253. ut supra ostensum fuit, Comes Guntherus de
Blanckenburg audiat, cur non & filius ipsius Comes Henricus de
Blanckenberg? Et nescio sane, annon verba diplomatis anno
1308. dati ac supra adducti, in quo totidem verbis Comes Hen-
ricus de Blanckenberg memoratur, de Henrico X. magis sint in-
telligenda, quam de Henrico XII. ejusdem filio? Et sit, de filio
ista

D

ista esse amplectenda, nonne & iste arguit titulus, eodem & Patrem fuisse gavisum axioma, cui ratio cudendi, quæ in nummo observatur, in annum circiter 1240. incidens, optime omnium quadrare videtur.

Ut vero tandem conficiam, & extra omnem dubitationis aleam, statuam singulari illo monetandi jure *Blancsemburgum* hocce nostrum fuisse ab Imperatoribus olim donatum, LUDOVICI, *Bavari, Cesaris*, notitia, anno M. CCC. XXIII. Ratisbonæ conscripta, testimonio hic mihi sit, & nisi me fallunt omnia, satis luculento, quod ita habet:

Nos *Ludovicus*, Dei gratia Romanorum Rex semper Augustus, tenore presentium confitemur, nos *Nobilibus Viris, Henrico & Gunthero, fratribus, Comitibus de Schwarzburg*, fidelibus nostris dilectis, conjuncta manu feoda subcripta, quæ à nobis & Sacro Imperio se habere testantur cum solennitate debita contulisse. Oppidum videlicet *Salveld* cum MONE-TA, thelonio, judiciis & aliis suis pertinentiis universis: ac *castrum PLANCKENBURGK* cum oppido adjacente, nemoribus, venacionibus, MONETA, thelonio, judiciis montanis, quæ *Berckgerichte* dicuntur, hominibus & bonis aliis, ceterisque suis pertinentiis quibuscunque. Item *castrum zu dem Steine* cum omnibus, quæ ad ipsum dignoscuntur quomodolibet pertinere. Et omnia singula feoda supra scripta eisdem & eorum cuilibet contulimus in re-ctum & legale feodum salvis nostris & Imperii juribus & alterius cujuscunque. In cuius rei testimonium presentes literas conscribi & nostre Majestatis sigillo jussimus communiri. Datum Ratispone XI. Kal. Febr. Anno Domini millesimo trecentesimo, vigesimo tertio, Regni vero nostri Anno nono.

Non minus & *Blanckenburgensis monete*, quamvis in genere saltem adeoque paulo obscurius, mentio fit in literis feudalibus à Carolo V. Anno 1554. Illustriss. Comitibus Schwarzburgicis concessis, quarum ejusmodi initium:

Wir

Wir Carl der fünffte von Gottes Gnaden/Römischer Kayser/zu
allen Zeiten Mehrer des Reichs/ König in Germanien / zu Casti-
lien/Arragon/ Leon/ beeder Sicilien/ Jerusalem/ Hungern/ Dal-
matien/ Croatien/ Navarra/ Granaten/ Colleten/ Baleng/ Gal-
licien/ Corduba/ Corsica/ Murcia/ Sienniß/ Algarbien/ Algecien/
Gibraltar / der Canarischen und Indianischen Insuln/ und der
terrae firmæ des Oceanischen Meers / Erb-Hertzog zu Oester-
reich/ Hertzog zu Burgund/ zu Lothringen/zu Brabant/zu Stey-
er/ zu Croaten / zu Crain/ zu Lompurg/ zu Lützenburg/ zu Hel-
dern/ zu Calabrien / zu Athen / zu Neopatrien / zu Württemberg/
Grave zu Habsburg / zu Flandern / und Tyrol zu Vork/ zu
Marginen / zu Arthois / zu Burgundi / Landgrave in Elsas /
Marggrave zu Burga / zu Dristen / zu Soziani und des H. R.
Reichs Fürst zu Schwaben/ Cathalonia/ Ansturia/ Herr in Frieß-
land auff der windischen Marck/ zu Portenau/zu Biscaya/zu Mo-
lin / zu Salin/ zu Tripoli und Mecheln/bekennen öffentlich mit
diesem Brieff/ und thun kund allemänniglich/ das uns der Wohl-
gebohrne unser und des Reichs lieber getreuer / Günther
Grave zu Schwarzburg/ vor sich selbst/und den vor seine Brü-
der/ Hans Günther/ Wilhelm und Albrechten / alle Grafen
zu Schwarzburg demüthiglich angeruffen/ und gebeten / daß wir
ihnen samblich und in Gemeinschaft diese hernach benandte
Stücke und Güter mit Nahmen/ Schwarzburg Schloß und
Stadt/ Königsee Schloß und Stadt / Blanckenburg Schloß
und Stadt/ Leutenberg Schloß und Stadt/ item ein Holz ge-
nandt das Schlüssel-Holz in dem Lande zu Thüringen bey
Frankenhausen gelegen/mit allen seinen Rechten/Nutzen und Zu-
gehörungen und sonst allen und jeden Herrlichkeiten / hohen und
niedern Gerichten / Manschaften / Lehn-schaften / Walden/
MUNZEN / Gilden / Gerechtigkeiten/ Zu und Eingehö-
rungen/ so von uns und dem H. Reich zu Lehn rühren zc. Ge-
ben in unser Stadt Brüssel in Brabant im neunten Tag des
Monats Januarii/ nach Christi unsers lieben H. Erren Geburt

funffzehn hundert und in vier und funff, gsten unsers Käyfers-
thums in 34. und unserer Reiche im 38. Jahre.

Fundum ergo, quo mea nititur, ac se oppidò jaëtat
opinio, vides! Neque nunc miraberis, si *Illustrissimi Do-*
mini mei nomine & jussu nummum & istum jure territo-
rii ac successione vindicem, ac quod olim fuit Ejus An-
tecessoris, nunc abs TE repetam. Nosti enim jam jam,
& TIBI singulariter perspectum est, quo & hujus gene-
ris nummorum, præter ingentem & Græci & Romani
& Germanici omnisque prisca æris Thesaurum, *Illustrissimus*
Heros gaudeat cumulo, cum quolibet Germaniæ, imo
Europæ certante, certe superante. Nosti, quis Hercu-
les sit Musæum, & quæ ἀκριβεία omnes oblatos di-
gnosceret non solum sciat nummos, sed & ab aliis expli-
catis corrigere, & unicuique, quod suum fuit, restitu-
ere. Nosti denique, quis ardor Illustrissimo Ejusdem in-
fideat pectore, omnia, quæ potest, singularis notæ con-
qvirendi monumenta, & quam profundam universi orbis
ac singularum ejusdem partium potiorumque in iis Fa-
miliarum, harundemque jurium ac privilegiorum noti-
tiam & assiduo studio & multarum rerum usu & expe-
rientia per itinera extera comparatam cellissimo suo com-
plectatur animo, ut, quod olim sumus Poeta, ac primus ex
Philophis Jenensis Universitatis Rector, *Job. Stigolig, de Philippo,*
Comite Schwarzburgico, vere quondam perhibuit: *Si Co-*
mes non esset, Theologus esset; verius de ANTONIO GUNTHERO
pronunciari possit: *Si Comes non esset, Polyhistor esset!* Sed
quid moneo alias ad id faciendum pronum promptumque,
TUAM nunc potius velut ex sella curuli pronunciatam de
mea expecto sententiam, impense gavisurus, si ap-
plausum abs TE tulerò. Dabam Arnstadii
ex Museo. VIII. Kal. Octobr.

TAB. I. Bracteatorum Comitum maximam partem Thuringia.

20

24

14

15

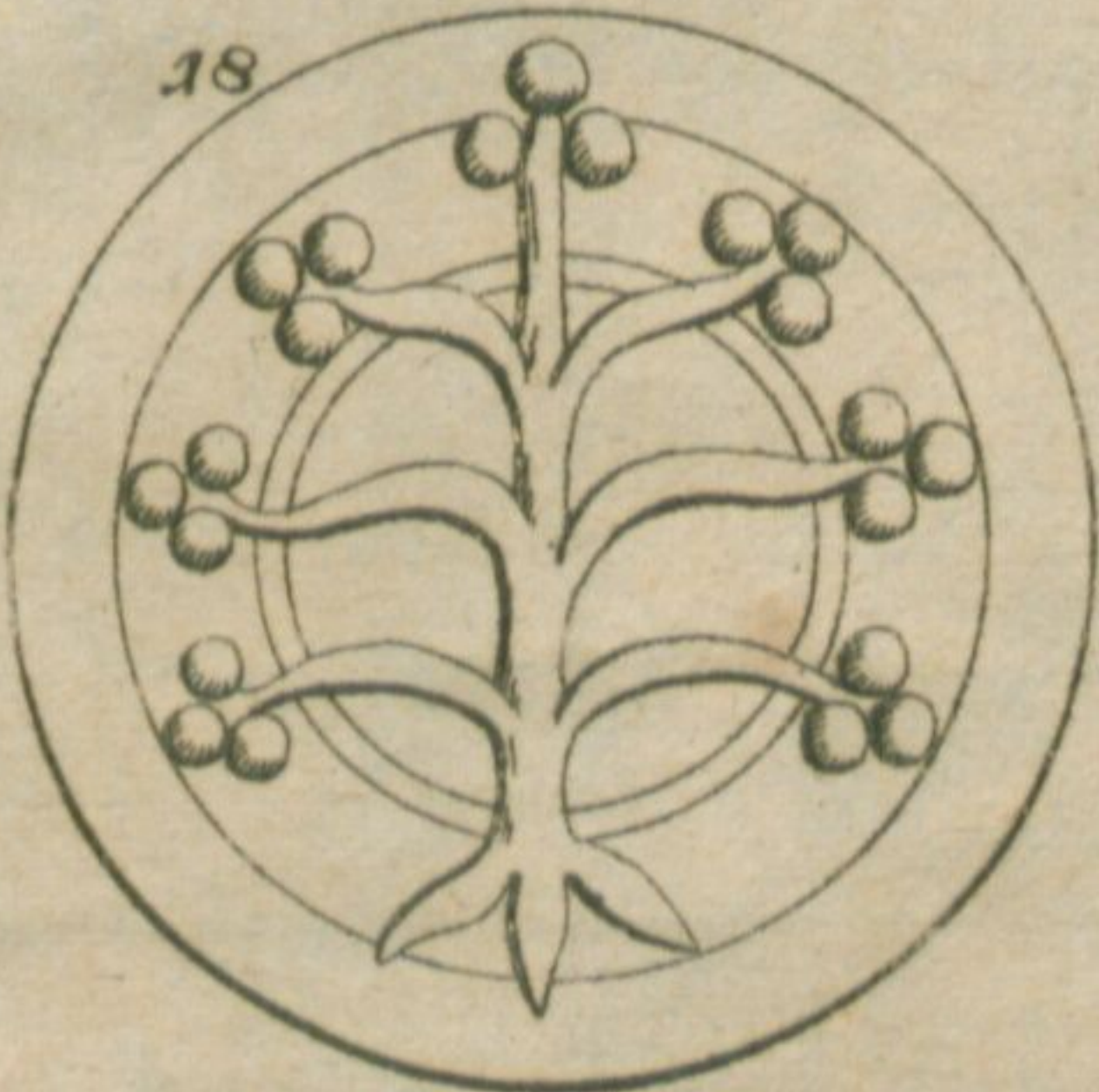
16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

11
T.M.B.
Mh 20 11

VD 77

Q. H. 130, X8

Summe Reverendun
**JOH. AN
SCHN**

Abbatem Marienth
Doctorem, Eiusdemque ut e
Professoren

**COMITIS B
G
EPIS**

De aliis Comitum Provincialium
que Comitum Mansfelden
danorum, Schauenburg
bergenfium, Lob
genfium, alior
incidente

CHRISTIAN

Jenæ Impe

Typis

W/
26

M

ogia
ulia

R.

nia, item-
nun-

